

Verslag en actiepunten van de vierde vervolgbijeenkomst
van de expertmeeting Referentie Grootboekschema
op 23 september 2013 bij het SRA-Bureau in Nieuwegein

Versie 26 september 2013

Aanwezig: Freek Arnoldus (CBS, projectsecretaris); Gert Buiten (CBS); Dave van den Ende (Deloitte); Cor Franke (voorzitter); Arjan Gelderblom (FullFinance); Leo Greve (CaseWare); Marc van Hilvoorde (Logius); Harold Kinds (SRA); Menno Kooreman (SRA); Stefan Neijssen (NOB); Klaas Nieuwland (NOAB); Harold Reimert (Extendum); Albert Roos (Twinfield); Marko Roos (CBS); Thijs Sauër (Exact); Kees Schaap (Pro Management); Paul Staal (ING); Roos Timmermans (Unit4); René Veenendaal (Belastingdienst); Peter Waas (Belastingdienst); Maarten Winderink (NOB).

1. Opening

Om 10 uur opent voorzitter Cor Franke de bijeenkomst en dankt SRA voor de geboden gastvrijheid. De deelnemers aan de vergadering besluiten om de voorgelegde concept-agenda te volgen.

Mededelingen:

- Gosse van der Veen (DG CBS) heeft voor het overleg van de SBR-stuurgroep (bestuurders van publieke organisaties) op 4 september jl. ter informatie een notitie ingebracht over de stand van zaken van het initiatief RGS. Voorts is hij uitgenodigd om tijdens het eerstvolgende overleg van het SBR- Beraad (bestuurders van private en publieke organisaties) op 6 november a.s. een presentatie te verzorgen over de voortgang en de plannen van het RGS-initiatief, alsmede over de relatie RGS - SBR;
- Fred van Ipenburg en Freek Arnoldus hebben op 28 augustus jl. een gesprek gehad met Hans Verkruisje en Dave van den Ende, beiden in hun rol van bestuurder van XBRL-Nederland. Tijdens dit overleg is de mogelijke bijdrage van XBRL-Nederland aan het RGS-initiatief besproken.

2. Verslag van de derde vervolgbijeenkomst op 24 april jl.

Op het verslag van de vervolgbijeenkomst van 24 april jl. zijn geen op-/aanmerkingen. Daarmee is dit verslag definitief vastgesteld.

Actiepunten:

- Het werkplan RGS (versie 0.95) zal mede geactualiseerd worden op basis van de reacties van de bestuurders van de organisaties die bij het RGS-initiatief betrokken zijn op de voorstellen voor het beheer en het licentievrije gebruik van het RGS. Zodra deze reacties zijn verwerkt, zullen de desbetreffende onderdelen van het werkplan worden bijgesteld; het actiepunt blijft staan.
- De opdrachten voor de drie werkgroepen, zoals deze op 24 april jl. waren vastgesteld, zijn geheel uitgevoerd, wat ook blijkt uit de producten die voor deze vergadering zijn ingebracht; het actiepunt is daarmee vervallen.
- Tom van Engers heeft de gevraagde notitie m.b.t. NEN/NTA opgesteld en verspreid. Deze notitie is besproken in de werkgroep Beheer en Implementatie (28 mei jl.); het actiepunt is daarmee vervallen.
- Op 6 juni jl. heeft Kees Schaap tijdens een workshop o.l.v. Gerard Bottemanne op de vakbeurs Financial Systems een presentatie verzorgd over het RGS; het actiepunt is daarmee vervallen.

3. Referentie Grootboekschema

Harold Kinds licht in een presentatie (bijgesloten bij dit concept verslag) de laatste versie, gedateerd 16 september 2013, van het RGS toe. In deze versie zijn vrijwel alle reacties verwerkt die tijdens eerdere consultaties van de werkgroepen 'in elkaar schuiven van de huidige bestaande schema's' en 'inventariseren/harmoniseren uitvraag financiële gegevens overheid/niet-overheid' zijn gegeven.

Uitgaande van de oorspronkelijke doelstelling van het RGS, het ontwikkelen van een semantische standaard in de vorm van een referentieschema, beschrijft het RGS de benodigde elementen (lees: grootboekrekeningen). Het RGS beschrijft voor de desbetreffende elementen achtereenvolgens:

1. de referentiecode;
2. de omschrijving;
3. de mapping.

Na het vaststellen van de set van RGS-elementen zijn deze elementen vervolgens "gemapt" op 38 van de huidige totaal 44 taxonomieën, ook wel aangeduid als entrypoints, incl. de aansluiting op de SBR-omschrijvingen (de overige zes taxonomieën betreffen rapportages met niet financiële grootboekdata). Met betrekking tot de definiëring van de RGS-elementen wordt geconcludeerd dat als gevolg van de "mapping" aan de taxonomieën er sprake is van een eenduidige definiëring van de elementen.

Het geheel heeft geleid tot de thans voorliggende versie van het RGS, een versie die erg dicht aan zit tegen de 1.0 versie. Over het resultaat en het vele werk dat door de werkgroep is verricht, met name door Harold Kinds, spreken de deelnemers hun waardering uit.

Er zal nog nader overleg moeten plaatsvinden over een aantal opmerkingen, c.q. voorstellen, die tijdens de consultatieronden van eerdere werkversies zijn geopperd en die nog niet in de voorliggende versie zijn verwerkt. Tijdens dat overleg zal dan ook besloten moeten worden of deze voorstellen daadwerkelijk in versie 1.0 van het RGS meegenomen zullen worden. Opgemerkt wordt daarbij dat dergelijke aanpassingen per saldo niet mogen leiden tot toename van de administratieve lasten.

Aangezien het niet de oorspronkelijke doelstelling van het RGS-initiatief is om te komen tot een standaard grootboekrekeningschema, maakt het grootboekrekeningnummer geen deel van het RGS. Dat het RGS niet bedoeld is als een standaard rekeningschema laat onverlet dat het RGS in de dagelijkse praktijk waarschijnlijk als een standaard grootboekschema zal worden aangewend, eenvoudigweg omdat daarmee een vertaalslag vervalt.

Om op korte termijn te komen tot versie 1.0 van het RGS, zullen nog enkele openstaande punten ter hand genomen moeten worden. Dat geldt eveneens voor een aantal gesignaleerde aandachtspunten die uit de "mapping" voortkomen.

De werkgroep (*'in elkaar schuiven van de huidige bestaande schema's'*¹⁾) wordt gevraagd gedurende komende periode versie 1.0 op te leveren. Concreet komt dit neer op de volgende opdracht:

1. Los de volgende nog openstaande inhoudelijke zorgpunten op:
  - Splitsing investeringen (- nieuw aangeschaft, - tweedehands aangeschaft; - in eigen beheer vervaardigd);
  - Margeregeling in BTW-aangifte;
  - Opnemen van afzonderlijke sociale premies;
  - Toetsing of alle (specifieke) rekeningen die in het RGS moeten zijn opgenomen ook daadwerkelijk deel uitmaken van de set RGS-elementen.
2. Los de volgende aandachtspunten op die voortkomen uit de "mapping":
  - Niet eenduidige omschrijvingen;
  - Samenvoegen van meerdere elementen (- indien niet afkomstig uit dezelfde rubriek; - "Overige": direct of indirect "mappen"; - Calculation linkbase);
  - Aantal noodzakelijke selecties;
  - Kasstroomoverzichten in taxonomie;
  - Bevestiging door uitvragende partijen.
3. Bekijk de problematiek van de (grootboekrekening-)nummering en doe daarvoor een voorstel (dit is overigens niet een specifiek RGS-item, maar is wel nauw aan het RGS gerelateerd);
4. Formuleer een voorstel over het gewenste niveau van detaillering van de elementen;
5. Toets of de "mapping" aan de 38 taxonomieën voor alle RGS-elementen daadwerkelijk leidt tot een eenduidige definitie en kom met een voorstel voor oplossing voor die gevallen waar dit niet zo, dan wel waar een scherpere definitie gewenst is.

---

¹⁾ Twan van Gool, Leo Greve, Harold Kinds, Fred van Ipenburg, Marko Roos, Kees Schaap en Roos Timmermans.

De werkgroep streeft er naar om deze opdracht uiterlijk begin november a.s. te hebben uitgevoerd, wat betekent dat dan versie 1.0 van het Referentie Grootboekschema zal worden opgeleverd. Tussentijds zullen regelmatig met de werkgroep 'inventariseren/ harmoniseren uitvraag financiële gegevens overheid/niet-overheid' bevindingen en aanpassingen worden uitgewisseld.

De werkgroep 'inventariseren/ harmoniseren uitvraag financiële gegevens overheid/niet-overheid'²⁾ zal komende weken op basis van de huidige RGS-versie van 16 september 2013 toetsen in hoeverre de huidige uitvraag van kwantitatieve financiële (grootboek)gegevens door de overheid (Belastingdienst, KvK en CBS) en de banken met de voorliggende set RGS-elementen kan worden uitgevoerd. De uitkomst van deze toets koppelt de werkgroep tussentijds terug aan de werkgroep 'in elkaar schuiven van de schema's'.

4. Beheer en Implementatie RGS

Het voorstel met betrekking tot het beheer van de RGS-standaard en het voorstel voor het licentievrije gebruik van RGS krijgen algemene instemming. De deelnemers aan het overleg zullen beide voorstellen (zoals bijgesloten bij dit concept verslag) voor reactie aan de bestuurders van hun eigen organisatie voorleggen. Het resultaat daarvan zal uiterlijk 31 oktober a.s. aan Freek Arnoldus worden gemeld³⁾.

De notitie 'aanzet voor een plan van aanpak implementatie RGS' bevat een aantal relevante aandachtspunten voor het implementatietraject. Twee zaken zijn sterk bepalend voor het inrichten en vormgeven van dat traject:

- Wat dient er geïmplementeerd te worden: Een excel-sheet met een lijst RGS-elementen of een geavanceerde oplossing waarmee het RGS met mapping en al met de spreekwoordelijke druk op de knop in de administratie wordt geïncorporeerd?
- Wie gaat de implementatie daadwerkelijk in uitvoering nemen: Is dat een aangelegenheid voor de software-ontwikkelaars en de financieel dienstverleners, of "liften we mee" met bestaande initiatieven, zoals het uitrollen van de huidige taxonomieën?

Voorgesteld wordt om dit laatste punt eveneens voor reactie voor te leggen aan de bestuurders van de private en publieke organisaties die bij het RGS zijn betrokken (samen met de beide voorstellen omtrent beheer en licentievrijgebruik).

Vraag 1 voor de bestuurders:

Uitgaande van de huidige stand van zaken van het RGS-initiatief zal het implementeren van het RGS op korte termijn van start kunnen gaan. Hierbij doen zich op hoofdlijnen twee scenario's voor:

- a. Een (nagenoeg) zelfstandige implementatie door de bij het RGS betrokken organisaties. Dit impliceert "eigen" communicatie, marktwerking en ondersteuning bij implementatie;*
- b. "Meeliften" met huidige nauw aan het RGS verwante implementatietrajecten, zoals het uitrollen van taxonomieën en implementatie van het programma Standard Business Reporting.*

Welke scenario heeft uw voorkeur en op grond van welke argumenten?

Als voorbereiding op de implementatie wordt het voorstel gedaan om, direct na oplevingen van versie 1.0 van het RGS, een kleinschalige *proof of concept* uit te voeren. Voorwaarde is wel dat verschillende organisaties die deel uit maken van de financiële rapportageketen hieraan willen meewerken. Deze vraag zal eveneens worden voorgelegd aan de bestuurders.

---

²⁾ Gert Buiten, Gerard Bottemanne, Fred van Ipenburg, John Sloof en Paul Staal.

³⁾ **NB** Hierbij het verzoek aan de genodigden voor de bijeenkomst van 23 september jl. die verhinderd waren om aan die bijeenkomst deel te nemen om eveneens beide voorstellen (beheer en licentievrijgebruik) aan hun bestuurders voor reactie voor te leggen en die reacties uiterlijk 31 oktober aan Freek Arnoldus te melden. Dit verzoek geldt eveneens met betrekking tot de drie vragen voor de bestuurders, zoals opgenomen in dit verslag.

Vraag 2 voor de bestuurders:

Naar verwachting zal voor het eind van dit jaar versie 1.0 van het RGS beschikbaar komen. Hoewel diverse experts vanuit verschillende disciplines nauw betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling van die versie, verdient het sterke aanbeveling om op bescheiden schaal het RGS en de werking daarvan in de praktijk te testen, bijvoorbeeld in de vorm van een ketentest.

Zou uw organisatie daaraan concreet medewerking willen verlenen?

Op basis van een beperkt aantal scenario's voor het implementeren van het RGS zullen Cor Franke, Marc van Hilvoorde, Dave van den Ende en Freek Arnoldus een notitie opstellen met voorstellen voor de strategie en inrichting van de implementatie, alsmede de daarvoor benodigde capaciteit.

5. Meer structurele inrichting van de werkorganisatie

De vergadering is unaniem van mening dat de huidige werkorganisatie van het initiatief RGS niet toereikend is om het initiatief verder tot wasdom te laten komen, in termen van professioneel en voortvarend implementeren van het RGS. Als mogelijke oplossingen voor dat probleem worden de volgende suggesties gedaan:

- Bij het initiatief betrokken private en publieke organisaties stellen ten behoeve van het verder ontwikkelen en implementeren van het RGS bepaalde (mens)capaciteit om niet beschikbaar.
- De private en publieke organisaties die bij het initiatief betrokken zijn leveren een financiële bijdrage, zodat de capaciteit die nodig is voor het ontwikkelen en implementeren van het RGS kan worden "ingehuurd";
- Een sponsor, bijvoorbeeld een departement of koepelorganisatie, stelt zich garant voor een bepaalde financiële bijdrage op grond waarvan de voor het ontwikkelen en implementeren van het RGS benodigde capaciteit kan worden "ingehuurd".

In dit kader zullen de deelnemers aan het overleg hun bestuurders de volgende vraag voorleggen:

Vraag 3 voor de bestuurders

Zoals al is aangegeven zal op basis van de huidige stand van zaken de implementatiefase van het RGS zich snel aandienen, een fase die een duidelijk grotere inzet en beschikbaarheid van betrokkenen vergt dan tot nu toe het geval was. Dat vraagt om een meer structurele invulling van de (bezetting van de) werkorganisatie van het RGS-initiatief.

Is uw organisatie bereid daaraan bij te dragen? En zo ja, in welke vorm:

- a. door het om niet beschikbaar stellen van menscapaciteit;*
- b. door middel van een financiële bijdrage.*

6. Vervolgstappen en werkafspraken

Uitgaande van het feit dat het huidige schema niet ver meer verwijderd is van versie 1.0, is het streven er nadrukkelijk op gericht dat tijdens de eerstvolgende vervolgbijeenkomst, eind november/begin december a.s., versie 1.0 van het RGS zal worden 'gelanceerd'. Tevens zal tijdens die bijeenkomst een plan van aanpak worden voorgelegd voor het dan te starten traject voor implementatie. Dit plan is dan vanzelfsprekend gebaseerd op de reacties van de bestuurders van de betrokken organisaties op de twee voorstellen (beheer en licentievrijgebruik) en de drie in het verslag opgenomen vragen.

De in de bijeenkomst gemaakte werkafspraken zijn opgenomen in de hierna volgende actiepuntenlijst.

7. Sluiting

De bijeenkomst wordt om 12.15 uur gesloten.

Werkplan versie 0.95 actualiseren.	Cor Franke/Freek Arnoldus
Het tot stand brengen van versie 1.0 van het RGS, overeenkomstig de onder punt 3 van dit verslag genoemde werkopdrachten voor de WG-en 'in elkaar schuiven van de huidige bestaande schema's' en 'inventariseren/ harmoniseren uitvraag financiële gegevens overheid/ niet-overheid'.	Beide genoemde werkgroepen
Op basis van een beperkt aantal scenario's voor implementatie zal een notitie worden opgesteld met voorstellen voor de strategie en inrichting van de implementatie, alsmede de daarvoor benodigde capaciteit.	Cor Franke/ Marc van Hilvoorde Dave van den Ende/ Freek Arnoldus
Het voor reactie aan de bestuurders van de eigen organisaties voorleggen van:*)	Alle genodigden voor de bijeenkomst van 23 september 2013
<ol style="list-style-type: none"> I. Voorstel Beheer van het RGS, versie 4 september 2013; II. Voorstel Licentievrijgebruik van het RGS, versie 6 september 2013; III. De volgende drie vragen: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Uitgaande van de huidige stand van zaken van het RGS-initiatief zal het implementeren van het RGS op korte termijn van start kunnen gaan. Hierbij doen zich op hoofdlijnen twee scenario's voor:</i> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>Een (nagenoeg) zelfstandige implementatie door de bij het RGS betrokken organisaties. Dit impliceert "eigen" communicatie, markt-bewerking en ondersteuning bij implementatie;</i> b. <i>"Meeliften" met huidige nauw aan het RGS verwante implementatietrajecten, zoals het uitrollen van taxonomieën en implementatie van het programma Standard Business Reporting. Welke scenario heeft uw voorkeur en op grond van welke argumenten?</i> 2. <i>Naar verwachting zal voor het eind van dit jaar versie 1.0 van het RGS beschikbaar komen. Hoewel diverse experts vanuit verschillende disciplines nauw betrokken zijn geweest bij de ontwikkeling van die versie, verdient het sterke aanbeveling om op bescheiden schaal het RGS en de werking daarvan in de praktijk te testen, bijvoorbeeld in de vorm van een ketentest. Zou uw organisatie daaraan concreet medewerking willen verlenen?</i> 3. <i>Zoals al is aangegeven zal op basis van de huidige stand van zaken de implementatiefase van het RGS zich snel aandienen, een fase die een duidelijk grotere inzet en beschikbaarheid van betrokkenen vergt dan tot nu toe het geval was. Dat vraagt om een meer structurele invulling van de (bezetting van de) werkorganisatie van het RGS-initiatief. Is uw organisatie bereid daaraan bij te dragen? En zo ja, in welke vorm:</i> <ol style="list-style-type: none"> a. <i>door het om niet beschikbaar stellen van menscapaciteit;</i> b. <i>door middel van een financiële bijdrage.</i> 	
*) <i>Reacties op de twee voorstellen en de drie vragen uiterlijk 31 oktober a.s. aan Freek Arnoldus.</i>	